

Warszawa, 4 kwietnia 2022

Pan Przemysław Czarnek
Minister Edukacji i Nauki

PETYCJA

Federacja Inicjatyw Oświatowych w imieniu swoim oraz członków FIO – stowarzyszeń rozwoju wsi prowadzących szkoły publiczne i niepubliczne na obszarach wiejskich – występuje z petycją o zmianę decyzji dotyczącej egzaminów ósmoklasistów i egzaminów maturalnych dla młodzieży z Ukrainy.

UZASADNIENIE

W materiałach sejmowych – projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw – dotyczących przeprowadzania egzaminów (druk sejmowy 2096 z 22 marca 2022 roku) w ocenie skutków regulacji zamieszczono następującą informację (s. 62, 107, 318):

*W krajach Unii Europejskiej zasady przeprowadzania egzaminów zewnętrznych regulowane są przepisami prawa krajowego. Wszystkie kraje OECD/UE w 2020 i 2021 r. zastosowały specjalne rozwiązania dotyczące egzaminowania w okresie pandemii spowodowanej wirusem SARS-CoV-2. Rozwiązania te obejmują wydłużenie czasu trwania egzaminu, przesunięcie terminu jego przeprowadzania, ograniczenie materiału egzaminacyjnego, ograniczenie liczby egzaminów. **Niektóre kraje (Francja, Anglia, Walia, Szkocja, Holandia, Szwecja, Dania, Norwegia) i organizacje (np. IB) zrezygnowały z przeprowadzania egzaminów zewnętrznych.***

Zwracamy uwagę na to, że dla 8 krajów Unii Europejskiej sama pandemia wystarczyła do rezygnacji z przeprowadzenia egzaminów zewnętrznych.

Ukraińska młodzież do czasu wybuchu wojny uczyła się w innym systemie oświaty, na podstawie innego programu, w swoim własnym języku. W ogromnej większości nie zna języka polskiego. Po przybyciu do Polski boryka się z problemami związanymi z uchodźstwem: opuszczeniem domu i przyjazdem do innego kraju, niedogodnościami zamieszkiwania w domach obcych ludzi lub w budynkach prowizorycznie dostosowanych do potrzeb mieszkaniowych. Młodzież ciągle jeszcze przeżywa traumę wynikającą z własnych bezpośrednich doświadczeń wojny, śmierci, cierpienia, codziennego lęku o pozostawionych w Ukrainie członków rodziny i przyjaciół oraz losów ich Ojczyzny. Przewalczanie traumy wojny poprzez dokładanie stresu egzaminu nie wydaje się sprzyjać zdrowiu psychicznemu młodzieży.

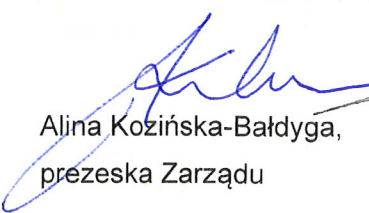
Jednocześnie zwracamy uwagę, że objęcie młodzieży ukraińskiej zaledwie po kilkudziesięciu dniach nauki w polskiej szkole egzaminami ósmoklasisty i egzaminami maturalnymi podważa wiarygodność tych egzaminów jako sprawdzianów wiedzy po, odpowiednio, ośmiu lub dwunastu latach nauki w polskiej szkole. Podważanie wiarygodności egzaminów przyczynia się do podważania wiarygodności całego polskiego systemu oświaty. Równocześnie prowadzi do dyskryminacji młodzieży ukraińskiej i jej dalszego wykluczenia. Uważamy, że polski system edukacji winien dążyć do wyrównywania szans dla osób naznaczonych piętnem wojny, a nie skutkować ograniczaniem ich rozwoju.

Postulujemy powszechną debatę publiczną dotyczącą przystosowania polskiego systemu oświaty do nowej rzeczywistości wynikającej z wojny w Ukrainie. W dniu 23 marca złożyliśmy do sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży propozycję zorganizowania Forum Edukacyjnego – Ukraina. W trakcie Forum proponujemy przeprowadzenie warsztatów i debaty pozwalających na wypracowanie rozwiązań umożliwiających przyjmowanie uczniów do szkół średnich i na studia wyższe, w sytuacji gdy zostanie podjęta decyzja o rezygnacji z przeprowadzenia egzaminów ósmoklasisty czy maturalnych.

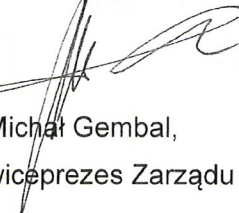
Podsumowując – obecnie najważniejszym wyzwaniem dla polskiej edukacji jest zmierzenie się z traumą uczniów zarówno ukraińskich, jak i polskich. Jest to trauma wojenna, a także trauma wywołana pandemią i kryzysem gospodarczym. Możemy to zrobić dobrze jedynie razem, przygotowując wspólnie innowacyjne rozwiązania oparte na doświadczeniu dyrektorów szkół, rektorów uczelni, pomysłach nauczycieli, rodziców, uczniów i wsłuchaniu się przez rządzących w głos społeczeństwa.

W sytuacji wojny potrzebne jest zjednoczenie społeczeństwa i władz – rządowych i samorządowych – w ochronie dzieci i młodzieży. Przyjęcie propozycji zawartych w niniejszej petycji będzie temu służyło.

W imieniu Federacji Inicjatyw Oświatowych

Alina Kosińska-Bałyga,
prezeska Zarządu

Michał Gembal,
wiceprezes Zarządu